HÖGLANDSFÖRBUNDET
info@hoglandet.se

Beslut

Datum 2025-06-18
Dnr SI 2024:5061
Sida **1** (**21**)

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad gymnasieskola vid Anpassade gymnasieskolan i Eksjö med huvudman Höglandsförbundet

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Anpassade gymnasieskolan i Eksjö avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Anpassade gymnasieskolan i Eksjö i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning och analys av verksamheten så att rektorn kan göra välgrundade bedömningar av undervisningens kvalitet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utforma undervisningen så att den ligger på en för eleverna anpassad och lämplig nivå som möjliggör för eleverna att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna arbetar regelbundet och systematiskt med att fortlöpande bedöma och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver göra självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet som bygger på analys av resultat, förutsättningar och behov.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **18 december 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:5061) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9 - 10 §§, 2 kap. 9 - 10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§, 18 kap. 2-3, 8, 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade gymnasieskolan (GySär13), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elevassistenter samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer upp olika aspekter av utbildningen, men saknar en övergripande bild av kunskapsresultat i olika ämnen och ämnesområden. Rektorn skaffar sig löpande information om undervisningen och verksamhetens förutsättningar i olika regelbundna forum och samtal med såväl skolenhetens specialpedagog, förstelärare, arbetslagsledare, studie- och yrkesvägledare som lärare och elevassistenter. Rektorn har en kontinuerlig närvaro i den dagliga verksamheten och fångar även upp information spontant genom samtal med elever och personal. Inför medarbetarsamtal efterfrågar rektorn elevassistenternas bild av undervisningen som återkopplas till lärarna. Elevernas mående och studier skaffar sig rektorn en nulägesbild av genom regelbundna möten där elevhälsan och lärare deltar. Inför dessa möten dokumenterar lärarna genom olika färgmarkeringar i grönt, gult och rött elevernas mående och studier som helhet. Om en elevs mående och/eller studier färgmarkeras rött eller gult skriver lärarna en tillhörande kommentar. Fokus vid dessa möten är främst de elever där det eventuellt behöver sättas in insatser. Däremot saknar rektorn underlag som gör att hen får en sammantagen bild av elevernas kunskapsresultat och progression i programmens olika ämnen och ämnesområden. Det arbetsplatsförlagda lärandet (apl) följer rektorn upp till viss del, bland annat när det gäller platser och antal veckor men det saknas underlag för att rektorn ska kunna göra bedömningar av kvaliteten

på utbildningen som genomförs på apl. Syftet med utbildningen följer rektorn regelbundet upp bland annat genom avslutande konferenser där skolan och elever i år 4, tillsammans med olika externa aktörer, så som till exempel daglig verksamhet och arbetsförmedlingen, planerar för den enskilda elevens övergång till fortsatta studier eller arbete och för att eleven i övrigt ska verka i samhällslivet. Rektorn har även påbörjat en uppföljning om var elever tar vägen efter avslutad utbildning efter ett år respektive fem år.

Utifrån sin bild av verksamheten gör rektorn vissa bedömningar av undervisningens kvalitet och om syftet med utbildningen uppfylls. Utifrån rektorns analys av de befintliga underlagen är rektorns bedömning bland annat att utbildningen på individuella program har gått från perspektivet omvårdnad till ett tydligare kunskapsfokus. Rektorn har även identifierat att skolan har behövt utveckla arbetet med struktur och anpassningar i undervisningen. Rektorn ser också att vissa förutsättningar påverkar undervisningen, bland annat schemapositioner och lektioners längd. Vad gäller utbildningens syfte är rektorns bedömning att skolan lyckas väl med att förbereda eleverna för arbetsliv och att verka i samhället.

Rektorns bedömningar ligger till grund för vissa utvecklingsåtgärder och fördelning av resurser. Elever som går på individuella program har upplevt att de inte haft samma känsla av tillhörighet då individuella program inte har någon tydlig riktning jämfört med skolans nationella yrkesprogram. Därför har så kallad karaktär införts för elever på individuella program. Under dessa lektionspass har eleverna bland annat arbetat med att driva skolans elev- och personalcafé för att eleverna ska få känna större sammanhang och att skolarbetet ska upplevas mer autentiskt med ett tydligare fokus på kunskaper och förmågor. Vad gäller struktur och anpassningar i undervisningen har skolan arbetat med en gemensam grund för vad eleverna generellt ska möta i all undervisning utifrån en miniminivå. Det innebär att eleven ska möta vissa generella anpassningar i samtliga klassrum. Detta arbete fortgår och kommer att bli ett riktat fokus från rektorn även under nästa läsår. Lärarna och elevassistenter får också stöd av speciallärarnas och specialpedagogens kompetens i undervisningen. Stödet handlar främst om vilka anpassningar som eleverna behöver samt vilka hjälpmedel som finns och hur dessa ska användas. Vidare har rektorn inför kommande läsår ändrat schemapositionen på lektionerna i idrott och hälsa och kortat längden på lektionerna i musik för att förbättra förutsättningarna för eleverna att tillgodogöra sig undervisningen.

Ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån fokus på att skapa en tillgänglig lärmiljö för eleverna och möjliggöra flexibla lösningar

för eleverna. Rektorns samlade bild utgör grund för nödvändiga anpassningar av lärmiljön. Rektorn bedriver ett pågående arbete tillsammans med huvudmannen för att förstärka skolans organisation och lärmiljö. Arbetet handlar bland annat om att göra undervisningslokalerna mer tillgängliga och ändamålsenliga för de olika undervisningsgrupperna. Exempelvis behöver tillgängligheten för rullstolsburna elever förbättras framför allt på individuella program. Det saknas bland annat dörröppnare vilket begränsar elevers självständighet och det saknas hiss till vissa lokaler. Det görs också en översyn av vissa klassrum som är lyhörda vilket riskerar att påverka elevernas dagsform elever emellan. Organiseringen av undervisningsgrupperna bygger delvis på de olika programmens struktur men rektorn har också organiserat mindre undervisningsgrupper utifrån sin kännedom om elevernas behov och personalens kompetens så att elever från olika nationella program möts när de läser vissa ämnen. Rektorn organiserar också utbildningen så att den möjliggör flexibilitet och möter elevers olika behov. En elev på nationellt program undervisas exempelvis tillsammans med elever på individuella program i sin aktuella kurs en dag i veckan då lärmiljön är bättre anpassad efter elevens behov. Det finns också en elev på individuellt program som läser en kurs med elever på nationellt program. Det finns även goda möjligheter för elever som kan bli aktuella att läsa ämnen enligt gymnasieskolans läroplan. Rektorn ser till att personalen i stora delar har kompetens eller får kontinuerlig kompetensutveckling och stöd för att möta elevernas behov. Exempelvis planerar rektorn samt genomför kompetenshöjande insatser gällande bland annat undervisning, hjälpmedel, betyg och bedömning i ämnen och ämnesområden men också kunskap om intellektuell funktionsnedsättning, arbetsminne och synen på utbildning och omsorg. Det saknas dock ett strukturerat sätt för elevassistenter och lärare att samverka kring att överlämna information om till exempel lektionsplaneringar, elevers kunskapsinhämtning och undervisningssituationer, främst på vissa nationella program. Den typen av överlämningar sker istället främst spontant mellan eller under pågående lektioner. Den veckovisa tid som finns avsatt för samverkan mellan elevassistenter och lärare används till annat arbete, exempelvis att lösa praktiska frågor som uppkommer i verksamheten.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla sin uppföljning och analys av verksamheten så att rektorn kan göra välgrundade bedömningar av undervisningens kvalitet.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte har en övergripande bild av verksamhetens kunskapsresultat. Det riskerar att medföra att de bedömningar som rektorn gör av utbildningen blir missvisande och att de förbättringsåtgärder som sätts in inte blir träffsäkra.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar rutiner för att systematiskt följa upp och analysera verksamhetens resultat. I uppföljningen behöver relevanta underlag samlas in såsom kunskapsresultat och progression relaterade till både ämnen och ämnesområden. Rektorn kan med fördel utgå ifrån sin goda kännedom om enskilda elevers progression men behöver dra slutsatser även utifrån grupp- och skolenhetsnivå för att se mönster över tid och göra jämförelser mellan olika ämnen och ämnesområden. Resultaten kan sedan sättas i relation till den undervisning som bedrivs och de förutsättningar som finns och bli en utgångspunkt i rektorns orsaksanalys. Analysen ska sedan ligga till grund för konkreta och utvärderingsbara förbättringsåtgärder.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen.

4 kap. 1 c § gymnasieförordningen (2010:2039).

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elevassistenter, elever, observationer samt inkommen dokumentation.

Strukturerad undervisning

Undervisningen har till övervägande del en tydlig struktur som är bekant för eleverna. På individuella program använder lärarna en likartad struktur som hjälper eleverna att förstå vad som ska göras under dagen och

lektionen. Exempelvis är strukturen återkommande med en inledande morgonsamling där eleverna utifrån sina förutsättningar får ansvar att tillsammans med läraren gå igenom vilka som är närvarande, dag och datum, väder och schema. Under inledningar av lektioner presenterar lärarna vad eleverna ska arbeta med, hur det ska gå till och med vem eleverna ska arbeta. Strukturen tydliggör även när arbetsuppgiften eller momentet är klart. Under de muntliga genomgångarna vid såväl den gemensamma samlingen som under introduktionen av lektionsinnehållet används bildstöd. Även på nationella program inleder lärarna med att gå igenom dagen tillsammans med eleverna. Däremot varierar det hur väl strukturen på enskilda lektioner stödjer eleverna att förstå vad som ska göras. Det finns lärare som inte lika tydligt använder sig av stödstrukturer som exempelvis tydliggör vad eleverna ska göra, var de ska vara, vem de ska arbeta med och hur länge eller förklarar syftet. Vissa lärare som undervisar på nationella program tydliggör dock syftet med undervisningen så att det blir konkret och begripligt för eleverna. Detta gör lärarna exempelvis genom att göra kopplingar till elevernas vardag och framtida vuxen- och arbetsliv. För att skapa goda förutsättningar för lärande på elevernas apl genomför lärarna möten med handledare och eleven för att dels planera vilka moment eleven ska genomföra och dels förklara syftet med elevens apl. Lärare ger också information om elevernas styrkor, behov och förutsättningar. Flertalet lärare använder någon form av nedräkningshjälp för att visa när ett arbetsmoment eller lektionen närmar sig sitt slut. Vissa lärare avslutar lektioner genom att låta elever skriva vad de gjort under lektionen eller genom en qr-kod utvärdera sin egen insats i de arbetsmoment eleven genomfört. I undervisningen på såväl individuella program som nationella program ser lärarna till att tillvarata det sociala sammanhanget så att eleverna ges möjlighet att samarbeta och lära tillsammans. Exempelvis överväger lärarna när och om det är lämpligt med par- och grupparbete och vilka grupperingar som passar. Gruppindelningar görs på olika sätt och beror på om uppgifter kräver att eleverna är på samma nivå kunskapsmässigt eller inte och syftar till att eleverna ska kunna bidra på sitt sätt till det gemensamma arbetet.

Varierad och stimulerande undervisning

Även om undervisningen i stora delar består av olika typer av uppgifter och aktiviteter så att det blir en variation och balans är undervisningen i vissa delar inte anpassad till lämplig nivå för eleverna. Lärarna på såväl individuella som nationella program utgår från både elevernas intressen och olika yrkesinriktningar när de planerar och genomför undervisningen för att göra den begriplig och skapa sammanhang. Även om lärarna är måna om att anpassa undervisningen utifrån elevernas behov och förutsättningar så skapar dock inte alla lärare som undervisar på nationella program en

balans mellan nya utmaningar och redan kända uppgifter utifrån var eleverna befinner sig i sin kunskapsutveckling och progression. Det finns ämnen där stödstrukturen i undervisningen försvårar för eleverna och det finns även ämnen där undervisningen bedrivs på en för lätt nivå, där eleverna arbetar med moment och uppgifter de redan gjort och klarat tidigare läsår och där elever upplever att de inte lär sig något nytt. En av de bidragande orsakerna till att undervisningen inte möter elevernas kunskapsnivå är att lärare inte regelbundet stämmer av vad eleverna har lärt sig då informationsöverföringen mellan elevassistenter och lärare inte alltid fungerar.

Majoriteten av lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd men alla lärare använder inte hjälpmedel i den omfattning eleverna har behov av. Lärare som undervisar i ämnesområden på individuella program ger tydliga och upprepade instruktioner både muntligt och skriftligt. Lärarna använder individuella checklistor och låter även eleverna spegla vad läraren gör. På nationella program handlar lärarstöd främst om muntliga instruktioner men ibland också skriftliga. I flera yrkesämnen handlar lärarstödet ofta om att läraren visar praktiskt och därefter låter eleverna testa. Flera lärare använder individanpassade hjälpmedel så som kommunikationsverktyg, samtalsmatta, bilder, interaktiva lärplattor, tidshjälpmedel, dator och tecken som stöd för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för elevernas lärande. Emellertid finns det lärare som undervisar på nationella program som inte har tillräcklig kompetens att använda visuellt stöd på det sätt som eleverna behöver för att ta till sig undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utforma undervisningen så att den ligger på en för eleverna anpassad och lämplig nivå som möjliggör för eleverna att utvecklas så långt som möjligt.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att alla lärare inte anpassar undervisningen utifrån elevernas kunskapsnivå och att anpassade hjälpmedel inte används på ett ändamålsenligt sätt av alla lärare. Det finns därmed en risk både för att elever inte kan tillgodogöra sig undervisningen och att elever inte får tillräckliga utmaningar så att de kan utvecklas så långt som möjligt efter sina förutsättningar.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn inleder arbetet med att inventera vilka goda exempel det finns på hur olika lärare utformar

undervisningen så att den både stödjer och stimulerar alla elever. Rektorn kan sedan organisera lärarnas gemensamma lärande så att de får ta del av varandras metoder och eventuellt även auskultera på varandras lektioner. Det är viktigt att det gemensamma arbetet leder till att lärarna utvecklar metoder och sätt att anpassa undervisningen som de sedan provar och utvärderar. En anpassad undervisning omfattar såväl arbetssätt som innehåll och material som möter eleverna där de befinner sig i kunskapsutvecklingen men samtidigt utmanar dem att utvecklas vidare. I det arbetet kan specialpedagogen bidra med stöd i form av exempelvis observationer och handledning. Elever med intellektuell funktionsnedsättning behöver få tid att utveckla nya kunskaper och kan behöva arbeta med välkända arbetsuppgifter under lång tid, men utan att de får göra det för länge. Genom att arbeta systematiskt med att eleverna får visa sina kunskaper vid flera tillfällen och på olika sätt kan lärarna följa elevernas progression och se vad de har lärt sig av undervisningen. Utifrån lärarnas bedömningar av elevernas kunskaper behöver lärarna sedan anpassa undervisningen. En förutsättning för att eleverna ska kunna visa sina kunskaper är att de förstår uppgiften samt har möjlighet att kommunicera det de kan och då fyller individanpassade hjälpmedel en viktig funktion.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd
1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§, 18 kap. 2–3 och 19 a §§ skollagen.
GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elevassistenter, elever, observationer samt inkommen dokumentation.

Deltagande i samhällsliv

Det genomförs ett planerat arbete, där även studie- och yrkesvägledare ingår, som ger eleverna flera möjligheter att förbereda sig för att aktivt kunna delta i yrkes- och samhällslivet. Studie-och yrkesvägledaren bidrar

med kompetens utifrån ett årshjul som omfattar samtliga år som eleverna går. Aktiviteterna i årshjulet handlar bland annat om att eleverna ska lära känna skolan, kartlägga elevernas intressen och styrkor men också att förbereda eleverna inför apl, besöka daglig verksamhet, genomföra individuella samtal om vuxenlivet och i år 4 är det fokus på praktik och apl i framtida arbetsplatser. Lärarna planerar in aktiviteter inom ramen för undervisningen och flera moment och skoluppgifter i utbildningen på de olika programmen har en nära koppling till arbets- och samhällslivet. Exempelvis får eleverna på programmet för hotell, restaurang och bageri ta emot olika beställningar på kakor som ska bakas och levereras. Inom programmet för fordonsvård och godshantering utförs arbete åt utomstående kunder och på programmet för administration och handel genomför eleverna kontorsgöromål och driver även en loppisbutik som är öppen för allmänheten. Även elever som läser individuella program går och handlar i butiker, besöker återvinningstationer och tränar på att orientera sig i närmiljön inom ramen för utbildningen. De genomför även olika studiebesök, exempelvis på daglig verksamhet. Aktiviteterna bidrar även till att eleverna tränas på att verka i en digitaliserad vardag genom bland annat olika teman om källkritik och nätetik och skolan har också ett särskilt riktat arbete kring sociala medier. Eleverna har tillgång till och använder såväl dator som lärplatta där eleverna får hantera mail, söka information och titta på instruktionsfilmer. Skolan har också upprättade kontakter mellan daglig verksamhet och boende inom särskilt stöd och service (LSS) som bjuds in till föräldramöten för att stärka elever och vårdnadshavare i övergången till vuxenlivet.

Trygghet i sociala sammanhang

Det genomförs ett aktivt arbete med att skapa trygghet på skolan där social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen ingår. För att ta reda på behoven av trygghetsskapande insatser kartlägger skolan regelbundet elevernas upplevelse av trygghet genom bland annat enkäter och avstämningar mellan lärare, elever och apl-handledare. Skolan har identifierat att det inte är en god miljö för eleverna i matsalen som delas med elever från den intilliggande högstadieskolan. Därför har rektorn sett till att öka vuxennärvaron och det finns en upprättad dialog mellan rektorerna på de båda skolorna. Vidare bedrivs främjande och förebyggande arbete genom olika trygghetsskapande insatser på bland annat mentorstiden. Skolan arbetar med att förbereda eleverna inför apl. Detta görs genom möten tillsammans med apl- handledare för att planera och prata om elevernas styrkor och utmaningar och vad handledarna behöver förhålla sig till. Vid behov följer även elevassistenter med när eleverna har apl. Eleverna ges, utifrån sina förutsättningar, flera möjligheter till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen. Det

anordnas gemensamma aktiviteter på skolan där eleverna från de olika programmen träffas och arbetar tillsammans bland annat genom olika temadagar. Eleverna åker även iväg på en gemensam friidrottsdag tillsammans med elever från andra anpassade grund- och gymnasieskolor. Eleverna som går på olika nationella program är regelbundet indelade i mindre undervisningsgrupper i vissa ämnen som är gemensamma för de olika programmen. I skolans elev- och personalcafé träffas elever och personal från skolans samtliga program också vid ett par tillfällen varje vecka.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§, 18 kap. 2, 19 a,20, 22-24 och 26-26 a §§ och 19 kap. 22–27 §§ skollagen.

8 kap. 22 a–22 c §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa och elevassistenter samt inkommen dokumentation.

Samverkan

Lärarna samverkar kring bedömningsfrågor och betygssättning. Lärarna har avsatt tid för löpande bedömningsdiskussioner med fokus på styrdokument och värdeord i betygskriterier och kriterier för bedömning. Även läsårets studiedagar har haft fokus på bedömningsfrågor. Det finns även en agenda för vad lärarna ska diskutera avseende bedömning och betyg vid exempelvis specifika regelbundna möten och studiedagar. Ett av

skolans utvecklingsområden handlar om arbete med bedömning och betygssättning. I arbetslaget på individuella program har utvecklingsarbetet främst fokus på bedömning inom ämnesområden och i arbetslagen på nationella program har arbetet främst handlat om ämnesbetygsreformen. Det genomförs sedan årsskiftet även samverkan med andra anpassade skolor om frågor gällande bedömning och betygssättning. Därtill finns det i slutet av varje läsår även avsatt tid för avstämningar för lärarna att tillsammans diskutera enskilda elevers prestationer för att få en än bredare bild av elevernas förmågor och kunskaper som elever visat i andra sammanhang och utanför den egna undervisningen.

Fortlöpande bedömning

Lärarna arbetar inte på ett tydligt och systematiskt sätt med fortlöpande bedömning av elevernas kunskapsutveckling. Som underlag för bedömningar använder lärare det dagliga arbetet i form av skriftliga och muntliga underlag, men även praktiska uppgifter som genomförs på skolan och på apl. Även foto- och videodokumentation använder vissa lärare sig av. Vissa lärare stämmer regelbundet av med elevassistenter om hur det går för eleven, exempelvis genom att låta elevassistenten beskriva om eleven klarar moment på egen hand, med stöd eller om det var för svårt. Emellertid framgår det att informationsöverföring om elevernas kunskaper och förmågor mellan elevassistenter och lärare, framför allt på nationella program, är begränsad. Den tid som finns för elevassistenter att föra över värdefull information till undervisande lärare är inte styrd och används inte alltid till detta ändamål. Information som lärarna kan använda som underlag till sina bedömningar förmedlas främst i korta avstämningar under eller mellan lektioner. Dokumentationen av elevernas kunskapsutveckling är inte heller enhetlig och lärarna använder sig inte av något ändamålsenligt underlag för dokumentation. Flera lärare för sin dokumentation analogt endast en gång per termin. En del lärare dokumenterar för sin egen del men dokumentationen är inte alltid tillgänglig och inte heller överskådlig för rektorn. Vissa lärare skriver exempelvis ner vad eleverna visat på lektionerna och dokumenterar på individ- och gruppnivå vad de behöver arbeta mer med och en del lärare arbetar med egentillverkade digitala dokument. Det pågår dock ett arbete med att ta fram ändamålsenlig dokumentation så att lärarna ska kunna dokumentera sina bedömningar av elevernas progression och kunskapsutveckling i såväl ämnesområden på individuella program som i ämnen på nationella program. Likaså syftar detta till att göra det möjligt för rektorn att på ett överskådligt sätt ta del av elevernas kunskapsresultat. Vissa lärare återkopplar bedömningar till eleverna genom att visa vad de gjort och på vilken nivå, exempelvis genom självbedömningar. Det finns

även lärare som efterfrågar återkoppling från eleverna om hur de upplevde uppgiften eller momenten genom att eleven får fylla i om de klarat en uppgift eller moment med stöd, om de kan själv eller om det är svårt. På nationella program förekommer det dock att eleverna själva behöver fråga hur de ligger till, även om vissa lärare använder en utvecklingstrappa eller visar på elevernas progression genom att visa vad den kan nu i relation till tidigare kunskaper.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna arbetar regelbundet och systematiskt med att fortlöpande bedöma och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarnas arbete med att bedöma elevernas kunskapsutveckling görs med olika frekvens och på olika sätt. Bedömningen dokumenteras inte heller alltid på ett för lärarna ändamålsenligt sätt och ett för rektorn överskådligt sätt. Sammantaget medför detta en risk att lärarna inte genomför nödvändiga anpassningar av undervisningen och att eleverna inte får relevant framåtsyftande återkoppling.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla arbetet med att fortlöpande bedöma och dokumentera elevernas kunskaper. I arbetet med bedömningar ingår att kartlägga elevernas kunskaper genom att använda olika metoder för bedömning och olika uppgifter och frågor för att få information om elevens kunskap i förhållande till styrdokumenten. På så sätt samlar läraren belägg för lärande på olika sätt. Genom att tolka de insamlade underlagen kan läraren fatta beslut om vilken återkoppling eleverna ska få. Läraren behöver visa varje elev hur kunskapsutvecklingen och lärandet ser ut i förhållande till konkretiserade kriterier för bedömning. Återkopplingen behöver vara framåtsyftande och stärka elevernas förståelse för vad de har lärt sig och vad de ska utveckla. Den återkoppling som läraren ger kan ha olika innehåll och ges på olika sätt, exempelvis muntligt, skriftligt, individuellt, i grupp, via datorprogram, genom demonstration eller genom kroppsspråk. En viktig förutsättning för att kunna ge bra återkoppling till eleverna är att elevernas kunskaper dokumenteras på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt. Det behöver dokumenteras på ett sådant sätt att dokumentationen kan användas både

för uppföljning och analys i kvalitetsarbetet och för återkoppling till elever och vårdnadshavare.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd
1 kap. 4 och 9– 10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 18 kap. 3 § skollagen.
4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.
GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen samt inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen gör få självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och om syftet med utbildningen uppfylls. Vid årsskiftet 2024/2025 övergick ansvaret för skolenheten till den nuvarande huvudmannen. Mot bakgrund av att huvudmannen nyligen tagit över ansvaret för skolenheten har arbetet med att systematiskt följa upp verksamheten utifrån olika relevanta underlag ännu inte påbörjats. Däremot har huvudmannen tagit del av skolenhetens verksamhetsplan med tillhörande utvecklingsområden. Även trygghetsresultat, sammantagen närvarostatistik för gymnasieskolan och den anpassade gymnasieskolan, underlag gällande klagomål och kränkningsanmälningar samt rektorns beskrivningar av verksamheten tar huvudmannen del av. Det saknas däremot strukturer och rutiner för insamling av underlag avseende kunskapsresultat utöver betyg för elever i år 4 som skulle kunna ligga till grund för egna bedömningar av utbildningen. En stor del av huvudmannens nuvarande uppföljningsarbete är personberoende och bygger på att gymnasiechefen för både tidigare och nuvarande huvudman arbetar nära rektorn. Gymnasiechefen gör kontinuerliga besök i verksamheten och i undervisningen och får på så sätt löpande information om verksamhetens förutsättningar och behov, exempelvis om personalens kompetens, lärverktyg och utrustning. Detta

gör också att huvudmannen, genom gymnasiechefen, har god kännedom om hur väl syftet med utbildningen uppfylls. När det gäller lokaler pågår ett aktivt arbete med att planera för ökat elevunderlag framför allt på individuella program. Arbetet handlar bland annat om att se över hur lokalerna ska utökas. Ett inventeringsarbete är gjort för att identifiera behov av tillgänglighet i lokalerna och där har gymnasiechefen tagit hjälp av skolans elever som fått lämna synpunkter. Däremot följer huvudmannen inte upp förutsättningar som möjliggör en flexibel utbildning för elever utan förlitar sig på rektorns arbete och att rektorn informerar om behov uppstår. Några specifika kompetensutvecklingsinsatser har nuvarande huvudman ännu inte gjort utöver att möjliggöra samverkan mellan skolenheter inom anpassad skola. Huvudmannen följer inte heller upp hur förutsättningar ser ut vad gäller tilldelning av vissa av elevhälsans professioner. Huvudmannens bedömningar av verksamhetens kvalitet är än så länge av mer generell karaktär där verksamheten bedöms vara god med hög personaltäthet. Vad gäller syftet med utbildningen är huvudmannens bedömning att verksamheten arbetar aktivt genom hela utbildningen så att eleverna efter fullgjord skolgång blir aktiva i yrkesliv och samhällsliv.

Behovsanpassat stöd till rektorn och skolenheten

Huvudmannen ger rektorn ett visst stöd utifrån sin kännedom om verksamheten och rektorns behov. Genom kontinuerliga avstämningar och möten med rektorn får huvudmannen kännedom om de behov som finns. Huvudmannen förlitar sig också på att rektorn informerar huvudmannen om de behov som kan finnas. Rektorn deltar i veckovisa rektorsmöten tillsammans med gymnasierektorerna och gymnasiechefen men har även nära dialog med gymnasiechefen. Rektorn ges stöd i exempelvis fastighetsfrågor, ekonomi och enskilda elevärenden. Inträdet i Höglandsförbundet möjliggör utökat nätverk för rektorn och personalen. Även om huvudmannaskapet för skolenheten är nytt så har det påbörjats ett arbete som gynnar kontakter och samverkan med andra gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor inom huvudmannens organisation. Bland annat har det genomförts gemensamma studiedagar för lärarna och elevassistenter men också nätverksträffar rektorer emellan. Huvudmannen har ännu inget aktivt arbete för att bistå skolenheten att gynna kontakter med omgivande samhälle exempelvis vad gäller anskaffning av apl-platser med god kvalitet, men det ligger på huvudmannens agenda att arbeta med frågan. Huvudmannens arbete med att underlätta kontakter med omgivande samhälle är begränsat. Arbetet består av att lägeskommunens så kallade ungdomslotsar besöker skolan och möter eleverna samt att huvudmannen planerar för att eventuellt flytta skolans loppisbutik, som elever på programmet för administration, handel och varuhantering driver, närmare centralortens centrum. Om rektorn efterfrågar det kan

huvudmannen också bistå för att underlätta samverkan med exempelvis habilitering, boende och arbetsförmedlingen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver göra självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet som bygger på analys av resultat, förutsättningar och behov.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att då huvudmannen nyligen tagit över ansvaret för skolenheten är arbetet med uppföljning och analys i syfte att kunna göra självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet begränsad. Huvudmannen tar förvisso del av bland annat trygghetsresultat och hur undervisningens bedrivs men följer inte upp elevernas kunskapsresultat och progression. Huvudmannen har heller inte hunnit göra en välgrundad analys där elevernas kunskapsresultat och progression sätts i relation till undervisningens genomförande och verksamhetens förutsättningar. Genom att skaffa sig en bättre bild av den anpassade gymnasieskolans måluppfyllelse och genom att förvissa sig om att utbildningen har de förutsättningar som behövs för att uppnå sina syften kan huvudmannen också ta ett tydligare ansvar för att eleverna är rustade att bli aktiva samhällsmedborgare.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen tillsammans med rektorn börjar med att arbeta med att utveckla former för uppföljning av verksamhetens kvalitet och kunskapsresultat på skolenhetsnivå. Häri ingår att huvudmannen tillsammans med rektorn ser över vilka aspekter och resultat som rektorn behöver följa upp. Genom att rektorn utvecklar uppföljningen på skolenhetsnivå får också huvudmannen tillgång till relevanta underlag. För att huvudmannen ska kunna göra självständiga bedömningar av med vilken kvalitet verksamheten bedrivs, i förhållande till syftet med utbildningen, behöver huvudmannen få kunskap om hur det, förutom för de elever som får betyg, går för elever som inte får betyg. Därför behöver relevanta mått för att fånga dessa elevers kunskapsutveckling tas fram. Huvudmannen behöver också skaffa sig annat relevant underlag för att kunna göra självständiga bedömningar. Det kan exempelvis handla om vilka behov av kompetens och kompetensutveckling som finns i den anpassade gymnasieskolan, information om apl och om utrustning är ändamålsenlig, men också underlag för att avgöra vilka

insatser huvudmannen kan göra för att underlätta samverkan med andra aktörer och gynna kontakter med det omgivande samhället. Allt är viktiga beståndsdelar i ett underlag för att huvudmannen ska kunna analysera sin verksamhet och göra en självständig bedömning av dess kvalitet.

På Skolinspektionens vägnar

X Johanna Oskarsson Abraha...

Föredragande
Signerat av: Johanna Oskarsson Abrahamsson

X Anna Johansson

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Johansson

I handläggningen av ärendet har även Sandra Andersson medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektorn.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 8 – 9 maj 2025. Den 12 och 13 maj genomfördes digitala intervjuer med rektorn och företrädare för huvudmannen. Skolenheten erbjuder utbildning på individuella program samt de nationella programmen; administration, handel och varuhantering, fordonsvård och godshantering samt hotell, restaurang och bageri. Skolan är belägen i Eksjö kommun. Höglandsförbundet är huvudman för skolenheten sedan årsskiftet 2024/2025. Vid granskningstillfället går 28 elever varav 8 elever läser individuella program. Besöket genomfördes av utredarna Johanna Oskarsson Abrahamsson och Sandra Andersson.